

ELLEVERANSVILLKOR ELV 2010

Gäller från 1.7.2010

A. Allmänt, ingående av elleveransavtal och förutsättningar för tjänsten

1. Tillämpningsområde och definitioner

- 1.1** Dessa allmänna avtalsvillkor, *elleveransvillkoren* (villkoren, förkortas ELV 10) tillämpas på *elleverans* till elanvändare som är ansluten till distributionsnätet.
- 1.2** Med elleverans avses en samling tjänster som omfattar både minutförsäljning av el (elenergi) till elanvändaren och den elnätstjänst som elöverföringen förutsätter. Dessa villkor är en del av *elleveransavtalet* angående dessa tjänster. Elanvändaren kan vara ansluten till distributionsnätet direkt eller via ett internt elnät för en fastighet eller en motsvarande fastighetsgrupp. Som minutförsäljning av el anses försäljning av el via distributionsnätet direkt till elanvändarna.
- 1.3** Dessa villkor kan i tillämpliga delar även tillämpas på anslutning av elförbrukningsplatser som omfattar elproduktionsanläggningar, ifall ertillförseln till distributionsnätet är effektivt förhindrad med tekniska medel. Om det på elförbrukningsplatsen finns en elproduktionsanläggning som fungerar parallellt med distributionsnätet så att den producerade elen helt eller delvis kan överföras till distributionsnätet, skall särskilt avtal om nättjänstvillkoren för en sådan elproduktionsanläggning ingås.
- 1.4** *Distributionsnätet* är ett elnät vars nominella spänning är mindre än 110 kilovolt.
- 1.5** *Distributionsnätets innehavare (nätinnehavaren)* är en sammanslutning eller inrättning som har ett distributionsnät i sin besittning och som utövar tillståndspliktig elnätverksamhet.
- 1.6** *Anslutningsavtalet* är ett avtal mellan nätinnehavaren och ägaren eller innehavaren av en elförbrukningsplats (exempelvis fastighet eller byggnad) som är ansluten till distributionsnätet (*abonnetten*) om anslutande av elförbrukningsplatsen till nätet och om underhåll av anslutningens möjlighet till elanvändning.
- 1.7** *Anslutningspunkten* är en punkt (ägargräns) mellan nätinnehavaren och abonnentens el-installationer om inte annat har överenskommits i anslutningsavtalet.
- 1.8** *Elförsäljaren (säljaren)* är en person, sammanslutning eller inrättning som säljer el. Vid elleverans enligt dessa villkor anskaffar säljaren nättjänsten av den nätinnehavare i vars geografiska ansvarsområde användarens elförbrukningsplats finns. Säljaren ansvarar enligt dessa villkor för nättjänsten gentemot användaren, även för de förpliktelser som enligt lagstiftningen tillhör nätinnehavaren.
- 1.9** *Elanvändaren (användaren)* köper elleveransen av säljaren. Användaren använder elen i huvudsak själv. Användaren kan också vara en abonnent som anskaffar el genom en i sitt anslutningsavtal bestämd anslutningspunkt för andras förbrukning. Flera användare kan förbinda sig till ett elleveransavtal solidariskt, om avtalsparterna kommer överens om det.
- 1.10** *Med avtalsparter* avses i dessa villkor säljaren och användaren.
- 1.11** Då ett elleveransavtal gäller skall inget separat elnätavtal eller säljvital för samma förbrukningsplats finnas.
- 1.12** Dessa avtalsvillkor är tillämpliga bara på sådan elleverans där säljaren säljer användaren hela dennas elbehov.
- 1.13** Om säljaren har ett betydande marknadsinflytande enligt elmarknadslagen i den nätinnehavarens ansvarsområde i vilket elförbrukningsplatsen finns och förbrukningsplatsen är utrustad med huvudsäkkring på högst 3 x 63 A eller elinköpet till elförbrukningsplatsen uppgår högst till 100 000 kWh per år har säljaren enligt 21 § i elmarknadslagen *leveransskyldighet* mot användaren.
- 1.14** En användare som är en fysisk person och som anskaffar el huvudsakligen för annat ändamål än för att utöva sin näring kallas i dessa villkor *konsument*.
- 1.15** *Med elleveransprodukt* avses i dessa villkor en definition av den servicehelhet som används i elleveransen. Definitionen innehåller även uppgifter om avgifter som säljaren debiterar. Elleveransprodukten kan också kallas *tariff*. De elleveransprodukter som säljaren erbjuder finns upptagna i *produktprislista*. Produktprislistan och en eventuellt skild *serviceprislista (prislistorna)* utgör en del av elleveransavtalet.
- 1.16** Med att sända ett meddelande, till exempel bekräftelse, faktura, meddelande om prisändring eller annat meddelande, avses i dessa villkor också elektronisk utsändning av meddelanden med samma innehåll. Användarens adress eller faktureringsadress kan även vara exempelvis en e-postadress eller annan motsvarande individuell adress som användaren uppger. Att sända elektroniska meddelanden förutsätter att avtalsparterna har kommit överens om det. Med en användare som inte är en konsument kan det särskilt avtalas att meddelande om ändring av pris eller

andra avtalsvillkor kan läggas ut på internet på en på förhand bestämd adress. Användaren skall också på i förväg överenskommet sätt, t.ex. per e-post eller med ett textmeddelande, få veta att meddelandet finns på internet.

- 1.17** *Med timmättningsapparat* avses fjärravläst apparatur eller en kombination av fjärravlästa apparater som mäter elförbrukningen per timme och registrerar uppgiften i apparaturens minne, så att uppgiften som registrerats kan läsas ur apparaturens minne via ett kommunikationsnät.
- 1.18** *Med ett medel för distanskommunikation* avses telefon, post, television, datanät eller något annat medel som kan användas för ingående av avtal utan att parterna är samtidigt närvarande.
- 1.19** De centrala bestämmelserna om elmarknaden finns i elmarknadslagen och i de förordningar som utfärdats med stöd av den. I elmarknadslagen kallas ett elleveransavtal ett *elförsäljningsavtal* som utöver elförsäljning omfattar den nättjänst som elöverföringen förutsätter.

2. Ingående av elleveransavtal

- 2.1** Elleveransavtalet ingås mellan avtalsparterna antingen tillsvidare eller för viss tid.
- 2.2** Elleveransavtalet kan ingås, då elförbrukningsplatsen i fråga har ett gällande anslutningsavtal.
- 2.3** För att elleveransen skall kunna påbörjas (d.v.s. att elen kopplas in åt användaren) och fortsättas, förutsätts utom gällande elleveransavtal och anslutningsavtal för elförbrukningsplatsen även att användarens elförbrukningsplats uppfyller av nätinnehavaren ställda enligt elmarknadslagen godtagbara tekniska krav på anslutande till nätet (närmare i kapitel 4).
- 2.4** Elleveransavtalet kan ingås skriftligt, muntligt eller i elektronisk form.
- 2.4.1** Elleveransavtalet måste ingås skriftligen om någondera avtalsparterna yrkar på det. Till elleveransavtalet skall dessa villkor och eventuella prislistor bifogas. Den nätinnehavare till vilken felanmälningar och andra meddelanden om nättjänsten skall göras, skall nämnas i elleveransavtalet, liksom speciella krav på elmätningen om elleveransavtalet enligt elmarknadslagen förutsätter sådana.
- 2.4.2** Elleveransavtalet kan i enlighet med säljarens produktval göras upp i elektronisk form. Det elektroniska avtalet är bindande om det är uppgjort på sådant sätt som allmänt krävs av elektroniska avtal.
- 2.4.3** Om elleveransavtalet inte ingåtts skriftligen skall säljaren inom två veckor efter att elleveransavtalet ingåtts sända användaren en *bekräftelse av elleveransavtalet (bekräftelse)* till den faktureringsadress som denna har uppgett eller till någon annan särskilt överenskommen adress. Bekräftelsen tar upp tidpunkten då elleveransavtalet träder i kraft och innehåller elleveransavtalets individuella villkor, dessa villkor, prislistor och en redogörelse för användarens anmärkningsfrist.
- Därutöver skall den nätinnehavare som felanmälningar och andra meddelanden angående nättjänsten skall tillställas nämnas i bekräftelsen och liksom speciella krav på elmätningen om elleveransavtalet förutsätter sådana enligt lagstiftningen om elmarknaden.
- 2.4.4** Om elleveransavtalet ingås med en konsument med hjälp av ett medel för distanskommunikation, skall det i säljarens bekräftelse utöver punkt 2.4.3 även ges anvisningar och information om konsumentens rätt att frånträda avtalet.
- 2.4.5** Ett elleveransavtal som inte ingåtts skriftligen har trätt i kraft och fortgår med de villkor som nämns i bekräftelsen, förutom i följande fall:
- Användaren meddelar säljaren inom tre veckor efter att bekräftelsen har sänts eller inom en i bekräftelsen nämnd tidsfrist, som är minst tre veckor efter sändning, om han anser de i bekräftelsen nämnda eller förklarade villkoren avtalsstridiga. Under tiden mellan elleveransavtalets ingående och användarens meddelande tillämpas avtalsvillkoren i bekräftelsen om inte annat påvisas.
  - Konsumenten frånträder avtalet inom 14 dagar efter mottagandet av bekräftelsen genom att meddela säljaren om saken. Bekräftelsen anses mottagen inom 7 dagar efter sändandet om den har sänts per post och omedelbart om den har sänts per e-post. Kommer en prestation konsumenten till godo när avtalet återgår, skall konsumenten betala säljaren en skälig ersättning för den nytta konsumenten erhållit. Priset bestäms enligt avtalsvillkoren i bekräftelsen om inte annat påvisas.

2.5 Avtalshandlingarna utgör innehållet i elleveransavtalet. Om innehållet i elleveransavtalet och de där nämnda handlingarna är motstridiga sinsemellan, tillämpas och tolkas handlingarna i följande ordning:

- 1) Individuella avtalsvillkor
  - 2) Prislistor
  - 3) Allmänna avtalsvillkor (dessa villkor).
- 2.6** Säljaren och användaren kan komma överens om ändringar i dessa villkor. Överenskommelsen kan dock inte avvika från dessa villkor till nackdel för konsument eller till den del som gäller kapitel 12 i dessa villkor till nackdel för användare.
- 2.7** En användare som omfattas av elleveransskyldighet har rätt att byta elleveransprodukt, med rimliga begränsningar som grundar sig på elleveransproduktens natur och som framställs i produktprislistan. Säljaren har rätt att debitera användaren för skäliga kostnader för ett byte som användaren begärt. Utbytesbegränsningen kan gälla högst 12 månader. Man kan inte byta mot en produkt som skall dras in.
- 2.8** Tidsmässiga begränsningar i tillgången på el (och annan styrning av elanvändningen)
- 2.8.1** Användaren och säljaren kan i elleveransavtalet eller på annat sätt komma överens om ibruktagning, användning och upphävande av tidsmässiga begränsningar i eltilförseln (och annan styrning av elanvändningen) – med hjälp av nätinnehavarens installationer och anordningar. De överenskomna begränsningarna skall definieras noggrant.
- 2.8.2** För att en begränsning skall kunna tas i bruk måste därom avtalas skriftligt. Om det tidigare har avtalats om begränsningar för elförbrukningsplatsen och ett nytt elleveransavtal ingås för den, skall begränsningarna nämnas i det nya skriftliga elleveransavtalet eller den nya bekräftelsen.
- 2.8.3** Om det är fråga om uppvärmningen av en bostad huvudsakligen med direkt elvärme, kan sådant avtal inte ingås att värmeelementens spänningslösa tid skulle bli längre än 1,5 timmar åt gången och sammanlagt längre än 5 timmar i dygnet. Varje enskild spänningslös period skall åtföljas av en period med spänning, som är minst lika lång som den spänningslösa.
- 2.8.4** Användaren kan inte framlägga krav mot säljaren på grund av begränsningar (eller styrning) som verkställts i enlighet med dessa villkor eller individuellt avtal.
- 2.9** Användaren är skyldig att meddela om ändringar som påverkar elleveransavtalet och som rör exempelvis användaren, förbrukningsplatsen, faktureringsadressen eller någon annan adress till vilken avtalsparterna har kommit överens om att säljaren sänder bekräftelser, meddelanden om prisändringar och andra meddelanden.

3. Säkerhet eller försöksbetalning

- 3.1** Då elleveransavtalet ingås har säljaren rätt att av användaren, som inte är en konsument, kräva en säkerhet eller försöksbetalning för att de fordringar som baserar sig på elleveransavtalet kommer att betalas. Om elleveransavtalet ingås mellan samma avtalsparter bara på grund av byte av elanvändningsplats eller uppsägning av elleveransavtalet utan samtidigt ändringar i elanvändning eller andra omständigheter, kan säkerhet krävas endast enligt punkt 3.2.
- 3.2** När elleveransen har inletts har säljaren rätt att av användaren, som inte är en konsument, kräva säkerhet eller förskött för att de fordringar som grundar sig på elleveransavtalet blir betalda om användaren i väsentlig mån har försummat sin betalningsskyldighet som baserar sig på elleveransavtal, elförsäljningsavtal eller nätavtal och betalningsskyldigheten inte med fog har gjorts stridig.
- 3.3** Säljaren kan av en konsument kräva en skälig säkerhet eller förskött då elleveransavtalet ingås och när elleveransavtalet är i kraft. Då elleveransavtalet är i kraft kan säkerhet eller förskött krävas endast om konsumenten väsentligen har försummat betalningsskyldighet som hänför sig till avtalsförhållandet mellan avtalsparterna. Säljaren skall både vid ingåendet av elleveransavtalet och när elleveransavtalet är i kraft ha ytterst vägande skäl för att kräva säkerhet eller försöksbetalning. Ytterst vägande skäl är till exempel:
- konsumentens elleverans har avbrutits på grund av betalningsförsummelse;
  - säljaren har förfallna fordringar på konsumenten i anslutning till elleverans, elförsäljning eller nättjänst och fordringarnas belopp kan anses betydande i förhållande till den fakturerade elleveransens belopp; eller
  - det framgår av konsumentens kreditupplysningar att konsumenten är uppenbart oförmögen att klara av de avgifter som grundar sig på elleveransavtalet.

3.4 Vid ingående av ett elleveransavtal hävs avtalet om säkerheten inte har betalats inom utsatt tid. Avtalet hävs även om elleveransen till förbrukningsplatsen har inletts. Användaren är skyldig att betala avtalsenligt pris för den elleverans som använt innan avtalet hävdes.

3.5 Säljaren har rätt att använda säkerheten eller förskottet för betalning av sina fordringar som härrör av elleverans eller elförsäljning eller tidigare elleverans eller elförsäljning till samma förbrukningsplats, upplupna dröjningsräntor och skäliga indrivningskostnader. Om säljaren använder säkerheten eller förskottet eller en del av dem till att betala sina fordringar, har säljaren rätt att kräva att användaren kompletterar säkerheten eller förskottet till det belopp som nämns i 3.7, om avtalsförhållandet fortgår.

3.6 Säljaren betalar ingen ränta på säkerheten eller förskottet.

3.7 Till sitt belopp kan säkerheten eller förskottet vara högst så stort som elleveransfakturan för tiden mellan debiteringsperiodens början och den tidpunkt då elleveransen avbryts (definierad enligt 8.1 - 8.5), om inte annat har avtalats med annan användare än en konsument eller användare som omfattas av elleveransskyldighet. Elleveransfakturan beräknas enligt användarens uppskattade elförbrukning. Uppskattningen kan beräknas enligt den period då elförbrukningen är som störst.

3.8 Säljaren återställer säkerheten till användaren då elleveransavtalet har upphört, omedelbart då slutfakturan är betald och användarens eventuella andra plikter är fullgjorda. När avtalet förblir i kraft skall säkerheten återställas senast två år (till en konsument ett år) efter att den har getts. Säkerheten återställs inte medan avtalet är i kraft om användaren sedan säkerheten ställts väsentligen här försummat sin betalningsskyldighet. Om användaren inte är en konsument eller inte omfattas av leveransskyldighet kan användaren och säljaren även avtala annat om återställandet av säkerheten. Förskott används till att betala avgifter som förfaller under den tid som i denna punkt fastställs för återställande av förskottet.

3.9 Ett skriftligt avtal upprättas om överlåtelse av säkerhet. Förskott kan också nämnas i avtalsbekräftelsen.

3.10 Säljaren har rätt att realisera den ställda säkerheten på det sätt som han finner bäst för betalning av sina förfallna fordringar.

3.11 I stället för att lämna säkerhet eller förskott kan användaren och säljaren komma överens om att de i elleveransavtalet bestämda avgifterna betalas i förskott. Om återvändo till sedvanligt betalningsschema gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 3.8.

3.12 Det är inte frågan om sådant förskott som avses i detta kapitel eller om förskott som avses i 3.11 om användaren bland till buds stående alternativ (alternativa elleveransprodukter eller betalningssätt) väljer ett arrangemang med tyngdpunkten på betalning i förskott.

4 Elanläggningar

4.1 Nätinnehavaren kan inte genom att åberopa bestämmelserna i detta kapitel vägra att utveckla sitt nät så som elmarknadslagen förutsätter.

4.2 Avtalsparterna skall se till att deras elinstallationer och elapparater är i sådant skick som förutsätts i föreskrifter och bestämmelser. Elinstallationer och apparater får inte användas på sådant sätt att det förorsakar nätet eller andra användare skada eller störningar. Även andra installationer och apparater inom avtalspartens ansvarsområde anses i 4.2 - 4.10 som avtalspartens. Till säljarens ansvarsrätt räknas nätinnehavarens eller dennes underleverantörers apparater. De installationer och apparater som tillhör sådan hyresgäst eller vidareköpare hos användaren som inte har ett elleveransavtal eller ett nätavtal med nätinnehavaren anses höra till användarens ansvarsrätt. Användaren skall vidare meddela säljaren om anläggningar som räknas upp under 4.4.1 och 4.4.3 innan de tas i bruk och ytterligare försäkra sig om att ertillförseln från elproduktionsanläggningens förbrukningsplats till distributionsnätet är effektivt förhindrad under alla omständigheter.

4.3 Elinstallationerna skall utföras, granskas och anslutas till nätet i enlighet med lagstiftningen om elsäkerhet, föreskrifterna och bestämmelserna i anslutning till den samt standarder för branschen. Om standarder saknas, kan säljaren (i praktiken nätinnehavaren) ge anvisningar och rekommendationer som grundar sig på internationell praxis och god sed för konstruktion och drift av elapparater för hur användarens apparater och anläggningar skall anslutas till nätet.

4.4 Om det för användarens elapparat eller elanläggning finns en standard som gäller nästörningar skall användaren, då han tar i bruk eller använder apparaten eller anläggningen, kontrollera om hans elanläggning enligt standarden är kopplingsdugliga med beaktande av nätets egenskaper och anläggningens användnings sätt. Säljaren ger på begäran användaren sådana uppgifter om nätets beskaffenhet som användaren behöver.

4.4.1 Om det för nästörningar som användarens elanläggningar förorsakar inte finns några för fallet tillämpliga standarder, utreder säljaren på användarens begäran huruvida elanläggningen kan anslutas till nätet i fråga. Om användaren inte begär en sådan utredning kan säljaren ingripa efteråt i enlighet med 4.8. En begäran om utredning rekommenderas särskilt i följande fall:

- elapparatens eller elanläggningens inkopplingsström är stor jämfört med huvudsäkringens storlek;
- elapparatens eller elanläggningen kopplas ofta in i nätet;
- användningen av elapparaten eller elanläggningen förutsätter speciella åtgärder av nätinnehavaren eller säljaren; eller
- elapparatens eller elanläggningen förorsakar betydande övertonsström.

4.4.2 Begäran om utredning behövs vanligen inte i fråga om apparater med ett överströmsskydd på högst 16 ampere. Säljaren kan separat informera om de områden och apparater för vilka gränsen för begäran om utredning är lägre. Vid bedömning av störande övertonsströmmar kan man ta branschorganisationernas publikationer till hjälp.

4.4.3 Typiska apparater och anläggningar som kräver en förhandsutredning är

- Generatorer och andra apparater som matar in spänning, energi eller kortslutningseffekt:
- Bl.a. vind-, sol-, vatten- och bioenergi kraftverk,
- Markvärmepumpar;
- Apparater för faskompensering;
- Svetsaggregat;
- Kompressor;
- Större elektroniskt styrda apparater; och
- Större apparater med likriktare eller frekvensomformare.

4.5 Avtalsparterna är skyldiga att ersätta varandra för skada som förorsakas av installationer som strider mot de föreskrifter, bestämmelser och skriftliga anvisningar som avses i de föregående punkterna (4.2 - 4.4), eller av felaktiga apparater eller dessas användning, som definieras i kapitel 11 och med de förutsättningar och begränsningar som nämns i samma kapitel. Användarens ansvar gäller även sådana skador som av nämnda skäl förorsakas andra användare och som säljaren eller nätinnehavaren måste eller kan bli tvungen att ersätta andra användare. Användarens skadeståndsskyldighet begränsas dock på följande sätt:

4.5.1 Användaren är skadeståndsskyldig bara om han kände till eller borde ha känt till de risker som hans installationer eller apparater eller deras drift eventuellt förorsakar, med beaktande av hans sakkunskap, egenskaper hos den apparat eller installation han använt och den information som säljaren eller nätinnehavaren eventuellt gett honom.

4.5.2 Då en elapparat eller elanläggning är behäftad med ett fel eller en egenskap som användaren inte har kunnat märka, svarar användaren för eventuella skador och kostnader som en sådan elapparat eller anläggning eventuellt kan vålla, om han trots säljarens eller nätinnehavarens anmärkning fortsätter att använda elanläggningen eller elapparaten som kan vålla skada.

4.6 Avtalsparterna skall till varandra anmäla fel eller störning som de observerar i den andras installationer och elapparater.

4.7 Om det fel eller den störning som användaren har anmält faller inom ramen för någon annans än säljarens reparations-skyldighet, skall säljaren anmäla felet eller störningen till denna.

4.8 Om användarens elapparater avsevärt stör andra elförbrukares elanläggning, skall säljaren tillsammans med användarens fastställas hur skadan skall avhjälpas eller minskas. Säljaren kan därvid till exempel begränsa driften av apparaten till bestämda tider. Säljaren kan förbjuda användningen av apparaten endast om det över huvud taget inte är möjligt att använda den utan betydande olägenhet för andra användare.

4.9 Säljaren svarar inte inför användaren för egenskaper hos dennes apparater, för att de åldras, slits eller går sönder, för deras kompatibilitet med distributionsnätet, användarens eget nät eller andra elapparater eller elanläggningar i användarens nät eller för skador som ovan nämnda omständigheter förorsakar, om inte skadan har förorsakats av ett sådant fel i elkvaliteten som avses i kapitel 10. Säljaren svarar inte heller för skador som användarens installationer eller apparater eller bryter i skyddet av dem förorsakar.

4.10 Om användaren till exempel på grund av sina apparaters känslighet behöver kvalitetsmässigt bättre el än vad den vanliga elleveransen erbjuder (jämför 10.5) eller avbrottsfri ertillförsel (jämför 10.6), skall användaren ta kontakt med säljaren för att utreda saken.

B. Mätning, fakturering och avbrytande av elleveransen

5 Elmätning och måtanordningar

5.1 Elleveransavtalet innehåller en överenskommelse om hur mätningen anordnas. Om inte annat har överenskommit i elleveransavtalet, i anslutningsavtalet för elförbrukningsplatsen eller annars, svarar säljaren för mätningen och måtanordningen inför användaren. I praktiken är det oftast nätinnehavaren som ansvarar för ordnandet av mätning samt avläsning, förmedling och rapportering av mätdata så som förutsätts i elmarknads-lagstiftningen. Användaren skall betala de skäliga mätkostnader som han förorsakat. Om det finns flera mätare kommer parterna i elleveransavtalet överens om vilken eller vilka mätare som skall användas till grund för debitering och balansavräkning av elleveransen. Om det på förbrukningsplatsen förutom de mätare som står till grund för debiteringen även finns en annan mätare som mäter den interna fördelningen av förbrukningen, avläser nätinnehavaren inte en sådan mätare och ordnar inte heller med balansavräkning för förbrukningen utan särskilt avtal och extra ersättning.

5.2 Användaren skall utan ersättning tillåta att anordningar som behövs för mätning och överföring av mätdata installeras samt förvaras, underhålls och avläses i hans utrymme.

5.3 Mätanordningen skall till sin konstruktion och noggrannhet följa standarder och allmän praxis och uppfylla de krav som lagstiftningen för elmarknaden ställer.

5.4 Mätanordningen provas på den avtalsparts ansvar som svarar för den, på sätt som därom särskilt föreskrivs eller stad-gas och även annars enligt behov. Om den andra avtalsparten kräver det, skall den part som svarar för mätanordningen låta prova den. Om felprocenten vid mätningen är större än två gånger mätarens noggrannhetsklass vid de belastningar som är bestämmande för debiteringen, skall den avtalspart som ansvarar för mätanordningen bekosta besiktningen. I annat fall skall den som har krävt besiktning stå för kostnaderna.

5.5 Mätanordningen kan besiktigas av en besiktningsman som enligt justeringsförrordningen har godkänts att utföra besiktningar eller av någon annan besiktningsman som parterna godkänner. Ansvaret för besiktningskostnaderna bestäms i enlighet med föregående punkt.

6 Mätaravläsning och annan överföring av mätdata

6.1 Användaren skall tillåta att mätdata avläses och överförs från mätanordningen och att mätdata används på det sätt som balansavräkningen och mätningen kräver, så som föreskrivits om saken eller om bestämmelser saknas, enligt allmänt tillämplig praxis i branschen.

6.2 Användaren skall även tillåta att information om elleveransen och elkvaliteten avläses och överförs från mätanordningen och används för nätinnehavarens drift av elnätet.

6.3 Om mätanordningen är en timmätningsapparat överförs förbrukningsdata från mätaren i enlighet med gällande bestämmelser.

6.4 Om mätanordningen inte är en timmätningsapparat följs 6.4.1 - 6.5.

6.4.1 Säljaren ser till att mätaren avläses regelbundet minst en gång per år.

6.4.2 Användaren och säljaren kan komma överens om mätaravläsning med kortare mellanrum och om ersättning för de skäliga kostnader som detta medför.

6.4.3 Användaren skall ge de personer som nätinnehavaren eller säljaren befullmäktigat tillträde till mätanordningen och låta dem avläsa mätaren. Mätaren skall avläsas vid en sådan tidpunkt att avläsningen inte vållar användaren betydande förfång.

6.4.4 Användaren är skyldig att årligen meddela nätinnehavaren mätarställningen för varje förbrukningsplats i nätavtalet, när nätinnehavaren skriftligen begär det. Denna punkt gäller inte de användare, som inte i praktiken kommer åt att avläsa sin mätare.

6.4.5 Säljaren och nätinnehavaren har rätt att uppskatta mätanordningens mätarställning utgående från elförbruknings-platsens tidigare elförbrukning, om mätanordningen är placerad så att nätinnehavaren inte har tillträde till den och användaren inte på begäran av nätinnehavaren har lämnat denne det avlästa värdet inom en skälig tid som nätinnehavaren har fastställt.

6.5 Säljaren skall sörja för avläsningen av mätanordningen när användaren har meddelat att säljaren byts. I praktiken utförs avläsningen av nätinnehavaren, som har rätt till utgående från elförbrukningsplatsens tidigare elförbrukning uppskatta mätarställningen på en mätanordning som inte är en timmätningsapparat när säljaren på elförbrukningsplatsen byts ut, om användaren inte inom skälig tid har tillställt nätinnehavaren det avlästa mätvärdet efter att nätinnehavaren har bett om det eller om mätanordningen är placerad så att användaren inte har tillträde till den. Som grund för uppskattningen kan också användas den avläsning av mätanordningen som har gjorts sedan säljaren byts ut och som nätinnehavaren har utfört innan användaren har fått slutfakturan.

7 Fakturering och betalning

7.1 Säljaren debiterar användaren för elleveransen i enlighet med elleveransavtalet och gällande prislister. Ändringar av prislister och andra avtalsvillkor behandlas i kapitel 13.

7.1.1 Om det finns en timmätningsapparat eller någon annan fjärravläst mätanordning på förbrukningsplatsen, grundar sig faktureringen på den uppmätta elförbrukningen, om inte annat avtalats. Om elmätningen på förbrukningsplatsen sker med en mätanordning som inte är fjärravläst, grundar sig faktureringen på användarens uppskattade elförbrukning, om inte annat avtalats. Den uppskattade faktureringen utjämnas enligt meddelad eller avläst (punkt 6.4) mätarställning minst en gång om året (avläsnings- eller utjämningsfaktura). Faktureringen kan baseras på uppskattning enligt tidigare elförbrukning om säljaren inte får uppgifter om mätarställningen.

7.1.2 Säljaren är skyldig att på användarens begäran justera den fakturering som baserar sig på uppskattad elförbrukning, då de förhållanden som den uppskattade faktureringen baserar sig på har ändrats väsentligt eller då justeringen annars är motiverad.

7.2 I fakturans innehåll följs elmarknadslagen och de författningar och bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen.

7.3 Mellan den dag då fakturan avsänds och förfalldagen skall det vara minst två veckor. Om användaren inte är en konsument kan avtalsparterna också avtala om kortare förfallotid.

7.4 Användaren är skyldig att betala faktura som säljaren sänder senast på den förfalldag som står på fakturan. Fakturan sänds till den faktureringsadress som användaren har uppgett. Användaren svarar för att fakturan blir betald oberoende av vart han har bett att få fakturan sänd.

7.5 För eventuella försenade betalningar har säljaren rätt till dröjningsränta enligt räntelagen. Om fakturans förfalldag och det belopp som skall betalas är förut bestämda, debiteras dröjningsränta från och med förfalldagen. Om förfalldagen och/eller beloppet som skall betalas på en faktura till en konsument inte har bestämts i förväg, kan dröjningsränta debiteras tidigare 30 dagar efter att fakturan sänds. För skriftlig påminnelse och avbrottsvarsel kan dessutom en skälig påminnelseavgift tas ut i enlighet med gällande prislister.

7.6 Till följd av fel i faktureringen, mätningen eller mätaravläsningen har säljaren rätt till tilläggsdebitering och användaren rätt till kreditering i enlighet med följande punkter:

7.6.1 Om måtfelet har konstaterats vara större än vad som är acceptabelt enligt 5.4, beaktas detta i faktureringen så att krediteringen eller tilläggsdebiteringen betalas på basis av nätinnehavarens uppskattning som är grundad på kontroll av mätanordningen, användarens konstaterade elförbrukning vid olika tider och andra uppgifter.

7.6.2 Avtalsparterna kan kräva att få sina fordringar som baserar sig på fel som nämns i 7.6 för de tre senaste åren. Tidsfristen på tre år räknas från den tidpunkt då en part meddelade den andra om felet.

7.6.3 En konsument kan dock kräva sina fordringar som nämns i 7.6 för felets hela verkningstid – dock inte för mer än tio år – om tidpunkten då felet uppkom och dess inverkan på debiteringen kan konstateras i efterhand.

7.6.4 Ingen ränta utgår för tilläggsdebiteringen eller krediteringen enligt de föregående punkterna för den tid som räntan skulle ha influtit. Användaren skall beviljas skälig betalningstid för betalning av tilläggsdebiteringen. Om inte användaren inom den beviljade tiden betalar fakturan för tilläggsdebiteringen, kan en i rättegången föreskriven dröjningsränta tas ut för den överskridna tiden.

7.7 Användaren är skyldig att betala också för sådan uppmätt eller konstaterad elleverans, som har förorsakat av fel i elinstallationer eller apparater och elanläggningar inom användarens ansvarsrets.

8 Avbrytande av elleveransen

8.1 Säljaren har rätt att avbryta elleveransen om användaren väsentligen försummar att betala säljarens fordringar eller annars i väsentlig grad har försummat sina skyldigheter som baserar sig på elleveransavtalet.

8.2 Säljaren sänder användaren en skriftlig påminnelse om att rätta till avtalsbrottet, d.v.s. att betala den förfallna fordran eller att rätta till annan försummelse inom den tid som uppges i påminnelsen och som är minst två veckor från det datum då påminnelsen sändes. Om en avgiftsbelagd påminnelse sänds till användare som är en konsument kan påminnelsen sändas tidigast två veckor efter den ursprungliga förfalldagen. Om användaren trots påminnelsen inte rättar till sin avtalsförsummelse inom utsatt tid, sänder säljaren ett skriftligt varsel om avbrott till användarens faktureringsadress eller till någon annan särskilt överenskommen adress. På avbrottsvarslat anges tidpunkten då elleveransen kommer att avbrytas. Användaren måste rätta till avtalsbrottet i god tid före den angivna tiden för att undgå avbrottet. Avbrottsvarslat sänds till användarens adress minst två veckor före avbrottet i elleveransen. Avbrottet kan verkställas tidigast fem veckor efter den ursprungliga förfalldagen eller från det att användaren för första gången hade meddelats om annat avtalsbrott och om behovet att rätta till det. Om en avgiftsbelagd påminnelse har sänds till en användare som är en konsument kan avbrottet verkställas tidigast sex veckor efter den ursprungliga förfalldagen.

8.3 Om betalningsförsummelsen har berott på betalningssvårigheter som användaren har råkat i på grund av allvarlig sjukdom, arbetslöshet eller annan särskild omständighet huvudsakligen utan egen förskyllan, kan elleveransen inte avbrytas förrän tre månader efter fakturans förfalldag. Säljaren skall informeras om hindret att betala fakturan så snart användaren fått kännedom om det, och såvitt möjligt före förfalldagen.

8.4 Elleveransen till en konsument eller en bostadsfastighet kan dock avbrytas på grund av betalningsförsummelse endast om en sådan användares obetalda avgifter är minst 400 euro eller om det har gått minst tre månader från förfalldagen för den äldsta obetalda fakturan.

8.5 Nätjänsten till en byggnad eller del av byggnad som används som stadigarande bostad får inte avbrytas på grund av betalningsförsummelse, om uppvärmningen är beroende av el, mellan början av oktober och slutet av april, innan fyra månader har förflutit från förfalldagen för den försummade betalningen.

8.6 Om användarens betalningsförsummelse beror på övermaktigt hinder, kan elleveransen inte avbrytas så länge hindret kvarstår.

8.7 Elleveransen kan även avbrytas på användarens begäran. Vill användaren trots det begärda avbrottet upprätthålla möjligheten till elleverans eller nätjänst, skall han betala gällande avgifter för sådant underhåll.

8.8 Om elleveransen avbryts av en orsak på användarens sida och inte på grund av i 8.7 avsedd begäran, befrias användaren inte från sina betalningsskyldigheter eller andra skyldigheter gentemot säljaren.

8.9 Säljaren har rätt att debitera användaren på en skälig avgift enligt gällande prislista för skriftlig påminnelse och avbrottsvarsel samt för avbrytande av elleveransen och återinkoppling till nätet.

8.10 Elleveransen fortsätter efter att anledningen till avbrottet har avlägsnats. Säljaren är dock inte skyldig att återuppta elleveransen (återkoppla strömmen) förrän användaren har betalat de avgifter och kostnader som föranletts av betalningspåminnelsen och andra åtgärder i anslutning till fränkopplingen och återinkopplingen samt säljarens förfallna fordringar och krävd säkerhet.

8.11 Elleveransen kan avbrytas eller annars styras enligt 2.8.1 - 2.8.4.

C. Dröjsmål och fel i elleveransen, ersättning för skador och standardersättning

9 Påbörjande av och dröjsmål i elleveransen

9.1 Nätinnehavaren fullgör i många fall de skyldigheter som i detta kapitel ålagts säljaren. Användare kan i de ärenden som avses i detta kapitel även ta direkt kontakt med nätinnehavaren.

9.2 Elleveransen påbörjas (elen kopplas in åt användaren) enligt särskild överenskommelse och enligt förutsättningar i enlighet med de föreskrifter som nämns i dessa villkor (se 2.2 och 2.3). Elleveransen kan påbörjas tidigast 14 dagar efter ingåendet av elleveransavtalet, om inte annat avtalats.

9.3 Om påbörjandet av elleveransen fördröjs, skall säljaren ofördröjligen meddela användaren en med dessa villkor förenlig godtagbar anledning som har förorsakat dröjsmålet eller påbörja elleveransen.

9.4 Om påbörjandet av elleveransen fördröjs av en orsak som säljaren ansvarar för, ersätter säljaren användaren för den skada som beror på dröjsmålet, i enlighet med kapitel 11 och med där nämnda begränsningar.

9.5 Säljaren drar av de avgifter som gäller elleveransen som influtit under det dröjsmål som kommit till säljarens kännedom, från den faktura som sänds efter att ärendet klarats upp. Om det inte längre är möjligt att göra avdrag på fakturan till exempel därför att avtalsförhållandet har upphört, återsänds beloppet på annat sätt.

9.5.1 Om användaren vill säkra att den för dröjsmålstiden influtna avgiften som avses i 9.5 dras av från hans faktura, skall han underrätta säljaren om sitt krav på detta. Vid behov kan säljaren begära att kravet kompletteras skriftligt. Om kravet inte är grundlöst, drar säljaren av det innehållna beloppet från den första fakturan som sänds ut efter att ärendet klarats upp.

10 Fel i elleveransen

10.1 Nätinnehavaren fullgör i många fall de skyldigheter som i detta kapitel ålagts säljaren. Användare kan i de ärenden som avses i detta kapitel även ta direkt kontakt med nätinnehavaren. Felanmälningar och andra liknande underrättelser skall göras på det sätt som säljaren angett.

10.2 Elleveransen är felaktig om elkvaliteten eller leveranssättet inte motsvarar det som har avtalats eller kan anses ha avtalats.

10.2.1 Säljaren är skyldig att vid begäran ge användaren nödvändiga uppgifter om det fel som användaren mistänker och om orsakerna till felet.

10.3 Överenskommelse om undantag från kravet på elkvalitet och leveranssätt (avbrott i leveransen) kan träffas i ett skriftligt elleveransavtal, i elförbrukningsplatsens anslutningsavtal eller med ett separat skriftligt avtal.

10.4 Nätinnehavaren kan inte genom begränsningar eller avtal om avvikelser som nämns i detta kapitel bli fri från att fullfölja den nätutvecklingskyldighet som stadgas i elmarknadslagen.

10.5 Då kvaliteten på elleveransen (avvikelser från kvaliteten) bedöms, skall följande synpunkter beaktas:

10.5.1 Elkvaliteten bestäms i anslutningspunkten.

10.5.2 Om inte annat har avtalats, är elleveransen felaktig om kvaliteten inte motsvarar de standarder som tillämpas i Finland. Då dessa villkor trätt i kraft tillämpas standarden SFS-EN 50160.

10.5.3 Vid elleverans som gäller trefasig el kan ett avbrott i en eller två faser vara ett avbrott som avses i 10.6.

10.6 Vid bedömningen av leveranssättet skall beaktas att det inte kan förutsättas att en elleverans är avbrottsfri. Elnätet är alltid utsatt för olika naturfenomen och andra fenomen som orsakar avbrott. Om inte annat har avtalats, är elleveransen felaktig om elleveransen är avbruten kontinuerligt eller upprepade gånger och elavbrottet med beaktande av orsaken och omständigheterna inte kan anses vara ringa. Felaktigheten till följd av avbrottet i elleveransen bedöms som en helhet.

10.7 Vid bedömningen av leveranssättet beaktas utöver föregående punkt bl.a. följande:

10.7.1 Säljaren eller nätinnehavaren har rätt att omedelbart avbryta elleveransen tillfälligt (avbryta eldistributionen) om det är nödvändigt för att förhindra att människoliv, hälsa eller egendom äventyras.

10.7.2 En väsentlig störning i elproduktionen, i elnätsverksamheten eller i överföringen av el över riksgården eller annan av säljaren och nätinnehavaren beroende orsak (såsom krigs- eller annan krisituation, arbetskonflikt eller exceptionellt naturförhållande) kan förorsaka en sådan störning i tillgången till el att eltillförseln antingen kan brytas helt eller minska så att säljaren eller nätinnehavaren blir tvungen att avbryta elleveransen till användarna eller ransonera eltillförseln.

10.7.3 Om säljaren eller nätinnehavaren av de skäl som nämns i de två föregående punkterna kan leverera el och erbjuda andra nätjänster endast i begränsad utsträckning, har säljaren och nätinnehavaren rätt att fördela (ransonera) tillgänglig el mellan användarna med beaktande av samhällets allmänna livsviktiga behov, eventuella direktiv från myndigheterna, gällande planer eller förpliktelser angående kontrollen över bristen på el och rådande förhållanden samt vid behov avbryta annan elleverans eller nätjänst.

10.8 Elleveransen kan tillfälligt avbrytas, om det är nödvändigt för underhåll, ändring eller besiktning av den utrustning som behövs för att upprätthålla tjänsten, för att utreda fel i utrustningen eller av annat motsvarande skäl. Avbrottet får inte bli onödigt långt och det skall i mån av möjlighet ske vid en sådan tidpunkt och på sådant sätt att det vållar användarna minsta möjliga oäcka.

10.9 Tillräcklig förhandsinformation skall ges om avbrott som beror på omständighet som nämns i föregående punkt och som säljaren eller nätinnehavaren är medveten om i förväg. Om inte tillräcklig information ges om här avsedda avbrott eller om återinkopplingen efter avbrottet obefogat fördröjs från det som har anmälts på förhand, är det dock fråga om fel i elleveransen.

10.10 Avbrottet anses ha börjat när säljaren eller nätinnehavaren har fått kännedom om det eller kan anses ha varit medveten om det.

10.11 Användaren skall vara beredd på att elleveransen inte är avbrottsfri. Användaren skall beakta de driftförhållanden där hans apparater används och försäkra sig om att hans apparater får ändamålsenlig el-tillförsel, om han på grund av apparaternas känslighet behöver el av bättre kvalitet än den som en sedvanlig elleverans kan ge eller avbrottsfri el-tillförsel.

10.12 Användaren skall ofördröjligen meddela säljaren på sätt som säljaren angett om fel, felaktigheter eller feltillbud i elleveransen som han märkt eller om att elleveransen enligt hans uppfattning är felaktig. Inget meddelande behövs om det med fog kan antas att den som sörjer för att reparera felet (vanligen nätinnehavaren) annars är medveten om felet, feltillbudet eller användarens uppfattning om situationen.

10.13 Säljaren ansvarar för att nätinnehavaren eller någon annan som sörjer för att reparera felet utan dröjsmål efter att ha fått information om eller på annat sätt blivit medveten om felet klarlägger anledningen till felet och avhjälper det.

10.14 Om elleveransen är felaktig, är säljaren skyldig att ersätta den skada som felet vållat användaren i den omfattning som anges i kapitel 11.

10.15 På grund av ett fel i elleveransen har användaren rätt till ett prisavdrag som motsvarar felet. Om felet baserar sig på avbrott i elleveransen är prisavdraget till sitt belopp minst fyra procent (4 %) av den uppskattade årliga nätjänstavgiften för användarens elförbrukningsplats i fråga. Om användaren inte är en konsument tillämpas ovan nämnda 4 procents regel för prisavdragen maximalt upp till 350 euro per användare per år. Prisavdraget skall dock minst motsvara felet. Om standardersättning i enlighet med kapitel 12 betalas till användaren på grund av avbrott i elleveransen, har han inte rätt till det prisavdrag som avses i denna punkt för samma avbrott.

10.16 Säljaren drar av prisavdraget för ett fel som han fått kännedom om från följande faktura eller sänder prisavdraget till användaren med iakttagande av vad som föreskrivs under 9.5 och 9.5.1.

10.17 Användaren har alltid rätt att framställa sina krav som grundar sig på fel i elleveransen gentemot säljaren. Kravet skall framställas inom skälig tid efter det att användaren upptäckte felet i elleveransen eller han borde ha upptäckt det och han hade de uppgifter om säljaren som var nödvändiga för att kunna framställa kravet.

11 Skadestånd

11.1 Säljaren ersätter användaren för skada till följd av dröjsmål eller fel i elleveransen som definieras i dessa villkor, på de grunder och med de begränsningar som nämns i detta kapitel.

11.2 Skada som beror på dröjsmål ersätts inte om säljaren påvisar att dröjsmålet berodde på ett hinder som stod utom hans möjlighet att påverka, om det inte är rimligt att förutsätta att säljaren kunde ha beaktat hindret då elleveransavtalet ingicks och om han inte rimligen kunde ha lyckats undvika eller övervinna dess följder.

11.3 Om dröjsmålet beror på tredje part som säljaren har anlitat för att fullgöra elleveransavtalet, befrias säljaren från sin skadeståndspflicht bara om denna tredje part skulle vara fri från ansvar i enlighet med 11.2.

11.4 Användaren har rätt till skadestånd för indirekt skada bara om dröjsmålet eller felet beror på värdslöshet på säljarens sida. Om användaren inte är en konsument och annat inte har överenskommit mellan avtalsparterna, är maximibeloppet för säljarens skadestånd för de indirekta skadorna dock ett belopp som motsvarar användarens nättjänstavgifter sammanlagt för ett år (se 10.15), dock högst 8.500 euro. Om säljaren har gjort sig skyldig till uppsättlighet eller grov värdslöshet, tillämpas ingen begränsning för maximibeloppet för skadeståndet.

11.5 Som indirekt skada anses i dessa villkor:

11.5.1 inkomstförlust som försäkras användaren på grund av dröjsmål eller fel eller åtgärder till följd av dessa;

11.5.2 skada som beror på skyldighet som grundar sig på något annat avtal;

11.5.3 väsentlig förlust av förbrukningsplatsens bruksnytta, om förlusten dock inte medför direkt ekonomisk skada, samt annan jämförbar väsentlig olägenhet;

11.5.4 skada på egendom som någon annan användare än en konsument lidit, om skadan beror på fel i elleveransen som förorsakat funktionsstörning i användarens apparater eller anläggningar, fått dem att stanna eller avbrutit användarens verksamhet, eller ekonomisk följskadad eller förlust av samma orsak; och

11.5.5 annan liknande skada som är svår att förtute.

11.6 En konsument är berättigad till skadestånd också för skada som vållats hans familj eller familjemedlem på samma grunder som för skada som orsakats honom själv.

11.7 En användare ersätts trots det som sagts ovan i 11.5.4 för skada som tillfogats användarens egendom som han huvudsakligen har använt för sin privata konsumtion. Likaså ersätts indirekt skada som nämns i föregående mening direkt till sådan person i konsumentställning som inte själv står i avtalsförhållande till säljaren, utan anskaffar elleveransen av användaren. Motsvarande ersättning betalas inte till användaren.

11.8 För att förhindra skada och då sådan sker eller hotar, skall avtalspart alltid vidta alla sådana åtgärder för att avväjra eller begränsa skadan som man rimligen kan kräva och förvänta sig. Om användaren med sin verksamhet förorsakar skadan, är säljaren inte skyldig till skadestånd. Skada som har vållats avtalspart genom begränsande av sådan skada som ersätts enligt dessa villkor skall ersättas.

11.9 Om användaren försummar sin skyldighet att vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada, får han själv ansvara för skadan till denna del. Om användarens försummelse kan anses ringa, kan emellertid den del som faller på användarens ansvar nedräddas till denna del.

11.10 Säljaren är inte skyldig att med stöd av dessa villkor ersätta sådan skada som skall ersättas användaren eller någon annan part på annan grund, såsom på grund av fördröjd inkoppling av en anslutning.

12 Standardersättning

12.1 En användare har rätt till en standardersättning på grund av ett sammanhängande avbrott i elleveransen om inte säljaren påvisar att avbrottet i elleveransen beror på ett hinder som står utom hans och nätinnehavarens möjlighet att påverka och som han skäligen inte kan förutsättas beakta i sin verksamhet och vars följder han inte har kunnat undvika eller övervinna trots att han har iakttagit all nödvändig omsorgsfullhet.

12.2 Grunden för standardersättningen är alltid ett avbrott som beror på den elleverans som säljaren bjuder ut. Om avbrottet har berott på störning eller avbrott i stam- eller regionnätet eller förorsakats av utomstående, har användaren inte rätt till standardersättning. Om avbrottet har berott på användarens elapparater, är säljaren inte skyldig att betala standardersättning till användaren eller till andra användare som omfattas av avbrottet.

12.3 Standardersättningens belopp av användarens årliga elleveransavgift är

- 1) 10 procent, när avbrottet har varat minst 12 timmar men mindre än 24 timmar;
- 2) 25 procent, när avbrottet har varat minst 24 timmar men mindre än 72 timmar;
- 3) 50 procent, när avbrottet har varat minst 72 timmar men mindre än 120 timmar; och
- 4) 100 procent, när avbrottet har varat minst 120 timmar.

Standardersättningens maximibelopp på grund av avbrott i elleveransen är högst 700 euro. Standardersättningens maximibelopp kan justeras genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

12.4 Om standardersättning betalas till användare på grund av avbrott i elleveransen, har han inte rätt till det prisavdrag som föreskrivs i 10.15 för samma avbrott.

12.5 Avvikelse från att betala standardersättning får inte göras genom avtal till skada för användaren.

12.6 Användaren har alltid rätt till krav som grundar sig på avbrott i elleveransen gentemot säljaren. Kravet skall framställas inom skälig tid efter det att användaren upptäckte avbrottet i elleveransen eller han borde ha upptäckt det och han har de uppgifter om säljaren som behövs för att framställa kravet.

12.7 Även om de villkor som berättigar till standardersättning uppfylls, betyder det inte att elleveransen är behäftad med ett fel som avses i punkt 10.

D. Ändring av avtalsvillkor, överföring och upphörande av avtal

13 Ändring av avtalsvillkor och priser

13.1 Avtalsparterna kan tillsammans komma överens om att ändra ett individuellt elleveransavtal. Om inte annat har avtalats, tillämpas vad som föreskrivs i 2.4 - 2.4.5.

13.2 Användaren och säljaren kan komma överens om att priset binds till ett referensvärde som avtalsparterna inte har möjlighet att påverka och som bestäms separat. I såljavalet definieras då hur referensvärdets inverkan beaktas. Det beaktande av referensvärdets inverkan som avses i denna punkt är inte en sådan ändring av pris eller annat avtalsvillkor som avses nedan.

13.3 Säljaren har rätt att ändra avtalsvillkoren och priserna i elleveransavtalet om orsaken är

- säljarens elansaffningskostnader;
- förändringar i kostnader till följd av begränsningar i överföringskapaciteten;
- förändringar i arbetskraftskostnader eller andra verksamhetskostnader i anslutning till elförsäljning;
- förändringar i kostnaderna för andra tjänster som är nödvändiga för att kunna verkställa elförsäljningen; eller
- en prisändring i nättjänst som är en del av elleveransen enligt detta elleveransavtal.

Villkoren i elleveransavtalet kan inte på basis av denna punkt ändras så att innehållet i elleveransavtalet förändras väsentligt. Ett elleveransavtal för viss tid får dock inte ändras på basis av denna punkt.

13.4 Säljaren har rätt att ändra avtalsvillkor och priser om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, som säljaren inte kan ha räknat med då elleveransavtalet ingicks.

13.5 Säljaren kan ändra priser och andra avtalsvillkor även på basis av en sådan lagändring eller ett sådant myndighetsbeslut som har varit känt då elleveransavtalet ingicks, förutsatt att prisöjningen eller ändringen av villkoren inte väsentligen ändrar på priserna eller annat centralt innehåll i elleveransavtalet.

13.6 Säljaren har rätt att ändra avtalsvillkoren och priserna om särskild orsak därtill föreligger

- till följd av en väsentlig förändring i förhållandena;
- på grund av att föräldrade avtals- eller prissättningsarrangemang moderniserar;
- för att kunna vidta nödvändiga energisparåtgärder.

Denna punkt tillämpas inte på ett elleveransavtal med en konsument som inte omfattas av leveransskyldighet.

13.7 Säljaren har rätt att inom en skälig övergångstid byta ut användarens föräldrade elleveransprodukt mot en annan produkt som finns i produktprislisan och lämpar sig för användaren. Säljaren skall sända en produktindragningsplan till användaren där det framgår hur och enligt vilken tidsplan den föräldrade produkten dras in. Planen skall skickas till användaren i rimlig tid före förändringen.

13.8 Säljaren har rätt till sådana mindre ändringar av avtalsvillkoren som inte inverkar på det centrala innehållet i avtalsförhållandet.

13.9 Säljaren skall sända användaren ett meddelande om hur och när priserna eller andra avtalsvillkor ändras och om grunden för ändringen. I meddelandet skall det också uppges om avtalspart har rätt att säga upp elleveransavtalet. Om orsaken är någon annan än ändring i lagstiftning eller myndighetsbeslut, får ändringen träda i kraft tidigast två veckor, för en konsuments del en månad, efter det att meddelandet sänts ut. Meddelandet sänds till användarens faktureringsadress eller till någon annan särskilt överenskommen adress och kan exempelvis ingå i en faktura till användaren.

13.10 Om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, har säljaren rätt att verkställa ändringen från den dag då ändringen eller beslutet trädde i kraft. Om det är fråga om en ändring till användarens förfång kan ändringen även verkställas senare vid en tidpunkt som säljaren bestämmer. Säljaren skall meddela användaren om ändringar på dessa grunder så snart som möjligt.

14 Överföring av elleveransavtal

14.1 Användaren kan inte överföra elleveransavtalet på tredje part.

14.2 Säljaren har rätt att överföra elleveransavtalet på en annan säljare. Villkoren i elleveransavtalet kan inte ändras vid överföringen om inte annat förordas av den sista underpunkten under 13.3. Den nya säljaren skall underrätta användaren om överföringen senast i samband med den första fakturan.

15 Upphörande av elleveransavtal

15.1 Då anslutningsavtalet går ut, upphör också elleveransavtalen för den elförbrukningsplats som avses i anslutningsavtalet.

15.2 Ett elleveransavtal för viss tid upphör då den avtalade tiden gått ut eller på grund av hävning, om inte annat förordas av 15.2.1 - 15.2.5:

15.2.1 Om inte annat avtalats fortsätter ett elleveransavtal för viss tid efter avtalstidens utgång som ett avtal som ingåtts tillsammans, om inget nytt elleveransavtal har ingåtts mellan säljaren och användaren eller om ingendera avtalsparten har sagt upp avtalet med två veckors uppsägningstid.

15.2.2 En konsument får säga upp ett elleveransavtal som har ingåtts för viss tid för över två år utanför leveransskyldigheten med två veckors uppsägningstid, när det har varit i kraft i två års tid.

15.2.3 Utanför leveransskyldigheten kan även ett sådant elleveransavtal för viss tid ingås som fortsätter att gälla en ny avtalsperiod, om inte en avtalspart meddelar sin önskan att frigöra sig från avtalet. Säljaren skall sända konsumenten ett meddelande om att en ny avtalsperiod har börjat minst en månad före den tidpunkt då konsumenten senast kan frigöra sig från avtalet för den nya avtalsperioden. Den rätt som konsumenten enligt föregående punkt har att säga upp ett avtal för viss tid börjar när två år har gått efter att den första avtalsperioden enligt samma avtal hade börjat. När ett avtal som ingåtts för viss tid för två år eller längre tid går ut krävs konsumentens uttryckliga samtycke för att ingå ett nytt avtal för viss tid.

15.2.4 Vardera avtalsparten får dock alltid med två veckors uppsägningstid säga upp ett elleveransavtal för viss tid utanför leveransskyldigheten, när elförbrukningsplatsen byts ut exempelvis på grund av att användaren flyttar, om inte annat har avtalats.

15.2.5 En konsument får säga upp ett elleveransavtal för viss tid, om konsumentens behov av elanvändning har förändrats väsentligt på grund av att konsumenten insjuknat allvarligt eller en närstående anhörig dött eller av därmed jämförbara vägande skäl och om elleveransavtalets fortgång skulle vara oskälig för konsumenten.

15.3 Om ett elleveransavtal för viss tid upphör före den utsatta tiden i andra än de i 15.2.1 - 15.2.5 nämnda fallen av en orsak som beror på användaren, har säljaren rätt att av användaren ta ut ett skäligt avtalsvite, om avtalsparterna särskilt har avtalat om detta och dess belopp i ett individuellt elleveransavtal.

15.4 Ett elleveransavtal som gäller tillsvidare upphör på grund av uppsägning eller hävning.

15.4.1 Vardera avtalsparten kan säga upp ett elleveransavtal utanför leveransskyldigheten med två veckors uppsägningstid om inte annat har avtalats. Säljarens uppsägningstid kan inte genom avtal förkortas till mindre än två veckor.

15.4.2 Användaren kan alltid säga upp ett elleveransavtal som omfattas av leveransskyldighet med två veckors uppsägningstid.

15.4.3 Säljaren kan inte säga upp en konsuments elleveransavtal som omfattas av leveransskyldighet. Säljaren kan säga upp annan användarens elleveransavtal med tre månaders uppsägningstid om det på grund av en lagändring eller en väsentlig förändring i omständigheterna är oskäligt från säljarens synpunkt att låta elleveransavtalet gälla.

15.5 Användaren har rätt att säga upp elleveransavtalet med två veckors uppsägningstid inom 15 dagar (en konsument inom 30 dagar) från det att han fått underrättelse om att villkoren eller priserna har ändrats eller elleveransavtalet överförs. Då gäller de ändrade villkoren eller priserna inte användaren utom i det fall att ändringen beror på myndighetsbeslut eller lagändring.

15.6 Användaren har rätt att häva elleveransavtalet om påbörjandet av elleveransen har fördröjts med över ett dygn från den överenskomna tidpunkten eller om elleveransen har varit avbruten i mer än ett dygn, förutsatt att dröjsmålet eller avbrottet inte beror på ett övermåttigt hinder.

15.7 Säljaren har rätt att häva elleveransavtalet,

15.7.1 om användaren väsentligen har brutit mot sina skyldigheter enligt elleveransavtalet och kontraktetsbrottet inte har rättats till inom en skälig tidsfrist som säljaren skriftligen har meddelat;

15.7.2 om användaren har gjort sig skyldig till tillgrepp av el eller uppsätlig skadegörelse på utrustning som nätinnehavaren eller säljaren ansvarar för; eller

15.7.3 om elleveransen till elförbrukningsplatsen har avbrutits på grund av användarens betalningsförsummelse eller annan avtalsförsummelse och avbrottet har varat minst en månad.

15.8 På grund av en konsuments betalningsdröjsmål kan elleveransavtalet hävas bara i det fall som beskrivs i 15.7.3.

15.9 Säljaren sänder användaren och nätinnehavaren ett skriftligt meddelande om hävning av elleveransavtalet, där orsaken till hävningen och den tidpunkt då elleveransavtalet upphör skall nämnas.

16 Ansvarförhållanden

16.1 Avtalsparterna ansvarar för varandra för förpliktelse i enlighet med elleveransavtalet.

16.2 Användaren ansvarar inför tredje part för skador till följd av brott mot sina förpliktelse i elleveransavtalet.

16.3 Avtalsparterna ansvarar också för andra aktörers verksamhet, installationer och apparater inom sin ansvarsrets än de som nämns i kapitel 4.

16.4 Användaren har alltid rätt att till säljaren framställa sina krav som grundar sig på fel i elleveransen i enlighet med kapitel 10 och på avbrott i elleveransen i enlighet med kapitel 12. Kravet skall framställas inom skälig tid efter det att användaren upptäckte felet eller avbrottet i elleveransen eller han borde ha upptäckt det och han hade de uppgifter om säljaren som behövs för att framställa kravet.

16.5 Säljaren ansvarar inför användaren för fel i elleveransen som avses i kapitel 10.

16.6 Säljaren ansvarar inför användaren för avbrott i elleveransen som avses i kapitel 12.

17 Avgörande av tvister

17.1 En konsument har rätt att föra meningskiljaktigheter om tolkningen av detta elleveransavtal till behandling i konsumenttvennämnden.

17.2 Meningskiljaktigheter om elleveransavtalet behandlas i tingsrätten på den ort där användarens elförbrukningsplats är belägen som första rättsinstans, om inte annat har avtalats. En konsument har dock alltid rätt att väcka talan i tingsrätten på sin hemort i Finland. Mot annan än konsument kan säljaren väcka talan också i tingsrätten på sin hemort.